

umetnostna dediščina plemstva

včeraj – danes – jutri

Oddelek za umetnostno zgodovino
Filozofske fakultete Univerze v Mariboru

in

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU

vabita na predavanje

Lucije Čakš Orač

(Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Območna enota Celje)

Dvorec Jelšingrad: skrivnostni Orient v malem

v četrtek, 10. 11. 2022, ob 16.00,

na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, Koroška cesta 160

v predavalnici 2. 13/FF

Rudolf Gödel-Lannoy je sredi 19. stoletja v Šmarju pri Jelšah kupil čudovito gričevnato posest, vrh katere je stal baročni двореc imenovan Erlachstein (Jelšingrad). Navdahnjen s kulturo in deželami Orienta, v katerih je preživel večji del svoje diplomatske kariere, je okoli leta 1860 pričel z dobro premišljenim konceptom prenove. Dvorec s parkom je simbolično razdelil na zahodni "evropski del", v katerem je ohranil izvorno baročno podobo in vzhodni "orientalistični del", ki je doživel celovito preobrazbo zunanjsčine in notranjsčine združujoč več umetnostnih slogov islamskega Orienta, kot vsebinsko dopolnitev pa je v nove prostore je umestil orientalni muzej. Danes je двореc izpraznjen, o nekdanji eksotični podobi pa nam pričajo trije ohranjeni orientalni stropi ter stare fotografije nekoč edinstvenih interierjev.

Lucija Čakš Orač je arhitektka zaposlena kot konservatorica na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), Območni enoti Celje. Svojo raziskavo zgodovine, stavbnega razvoja in aktualnih težav dvorca Jelšingrad, je leta 2020 predstavila v razstavi z naslovom »Jelšingrad, z ljubeznijo sem te ustvaril«, ob kateri je bil izdan tudi istoimenski katalog. Njeno vztrajno zavzemanje za rešitev propadajočega spomenika je botrovalo, da je Občina Šmarje pri Jelšah v letu 2022 postala nova lastnica dvorca in že uspešno pridobila prva sredstva za izvedbo najnujnejših konservatorskih posegov.

ZRC SAZU
Umetnostnozgodovinski
inštitut Franceta Steleta

Predavanje organiziramo v okviru temeljnega raziskovalnega projekta *Umetnost v času zatona plemstva. Transformacije, translokacije in reinterpretacije (J6-1810)*, ki ga financira Agencija za raziskovalno dejavnost republike Slovenije iz državnega proračuna.